Safety PLC František Mahdal, Petr Mikšovský od Rockwell Automation

Vývoj riadiacich systémov vo vzťahu k safety PLC

V priebehu rokov 1960 až 1970 sa riadenie strojov transformuje z riadenia vytvoreného reléovou logikou na riadiace systémy. Boli vytvárané rôzne systémy na riadenie strojov a zároveň sa vyvíjali i normy (štandardy) v Európe, v Amerike aj Ázii. Nová architektúra systémov odrážala nové požiadavky pre bezpečné riadenie strojov, štandardné PLC prestali zodpovedať požiadavkám a vznikla kategória safety PLC.

Safety PLC u Rockwell Automation

Rockwell Automation má dlhoročnú tradíciu vo vývoji a výrobe bezpečnostných zariadení, ako sú napríklad tlačidlá núdzového vypnutia, vypínače atď. Súčasťou koncernu Rockwell Automation je i firma GuardMaster, ktorá je špičkovou firmou v oblasti bezpečnostných prvkov. V súčasnej dobe sa na trh uvádza nová rodina produktov safety PLC. Tieto systémy sú v Rockwell Automation vedené pod obchodným označením GuardPLC 1200 a GuardPLC 2000.

Architektúra systému

Architektúra štandardného PLC

Tvorí ju jeden procesor, ktorý vykonáva program, ďalej FLASH pamäť na uloženie programu, RAM na realizáciu výpočtov, port na komunikáciu a I/O obvody (obr. 1).

Architektúra safety PLC

Obsahuje redundantné zariadenie (procesor, FLASH, RAM), ktoré je trvalo kontrolované pomocou funkcie "watchdog" a synchronizované pomocou synchronizačného obvodu (obr. 2).

Realizácia vstupov

Architektúra štandardného PLC

Štandardné PLC nemá prostriedky na testovanie funkčnosti jednotlivých vstupov (obr. 3).

Architektúra safety PLC

Safety PLC je vybavené internými výstupmi pre jednotlivé vstupy, pomocou ktorých sa testuje funkčnosť jednotlivých vstupov (prostredníctvom veľmi krátkych pulzov v priebehu normálneho behu aplikačného programu)!! (obr. 4)

Ohr.3

Realizácia výstupov

Architektúra štandardného PLC

Žiadnym spôsobom sa netestuje stav výstupného obvodu (obr. 5).

Architektúra safety PLC

Výstup je testovaný na troch miestach. Každý z výstupov procesorov je kontrolovaný zvlášť. Ak je detegovaný rozdiel, vyhodnotí sa to ako systémová chyba a výstup nie je obslúžený (obr. 6).

Certifikácia safety PLC

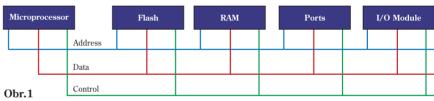
Uvedené vlastnosti sú testované podľa jednotlivých štandardov v daných krajinách (TÜV – Nemecko, FM – Spojené štáty, HSE – Veľká Británia) a podľa certifikačných predpisov sa skúmajú jednotlivé vlastnosti pre uznanie statusu safety PLC. Typickým príkladom je certifikácia TÜV podľa IEC 61508 a štandardov podľa SIL ("Safety Integrity Level") pre úroveň 1 – 4. Safety PLC sú vhodné pre aplikácie podľa

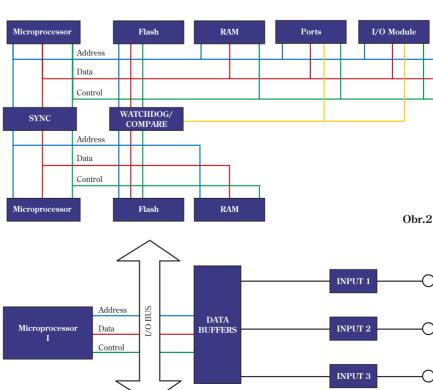
SIL 2, 3 (tu sú najviac používané). SIL 4 sa napríklad požaduje pre riadenie jadrových reaktorov alebo riadenie leteckej prevádzky.

Európske štandardy vychádzajú zo štandardov ANSI v Spojených štátoch. IEC 61508 popisuje definovanie funkcií pre safety PLC. EN 954-1 popisuje kritické miesta (úlohy) safety PLC.

Kedy a prečo aplikovať safety PLC

Hoci sú safety PLC v porovnaní so štandardnými PLC pri rovnakom počte I/O o 25 až 30 % drahšie, pri dodržaní odporúčaného bezpečného zapojenia (krížového) pre štandardné PLC, je pomer ceny opačný. O type použitého PLC (standard alebo safety) rozhodujú i periférne zariadenia (senzory, vyhodnocovacie zariadenie atď...). Pri vývoji aplikácie treba vziať do úvahy tiež to, že pri použití štandardného PLC je nutné certifikovať každú aplikáciu.

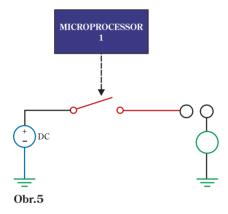

MICROPROCESSOR INPUT 1 Address Data Control DATA BUFFFRS INPUT 2 WATCHDOG/ SYNC I/O BUS COMPARE INPUT 3 TEST CONTROL MICROPROCESSOR CIRCUIT Obr.4

 preložený aplikačný softvér sa nahráva do riadiaceho systému.

RS LogixGuard™

Programovací softvér RS LogixGuard je určený len pre GuardPLC 2000 a GuardPLC 1200. Tento softvér je tiež certifikovaný pre aplikácie Safety Integrity Level 3 (SIL 3). Táto vlastnosť je veľmi dôležitá, pretože aplikačný softvér je jedným z kritických komponentov celého systému. Aplikačný softvér sa vytvára pomocou funkčných blokov, vlastný programovací jazyk nie je používateľovi prístupný. Používateľ používa preddefinované elementárne funkcie (AND, OR, matematické funkcie, čítače, časovače...) a vkladá ich na pracovnú plochu. Bloky sa spájajú pomocou liniek v definovaných bodoch. Vývojový softvér je tiež určený na diagnostiku systému a lade-

GuardPLC 1200 a 2000

Je tvorený dvomi redundantnými CPU (na jednom module) so vstavaným monitoringom (zodpovedá najnovším štandardom pre safety systémy).

Spoľahlivosť – GuardPLC a I/O moduly sú navrhnuté na základe:

- veľmi vysokého MTFB (doby medzi poruchami),
- veľmi nízkeho PFD (pravdepodobnosti definovanej poruchy).

Popis safety systému

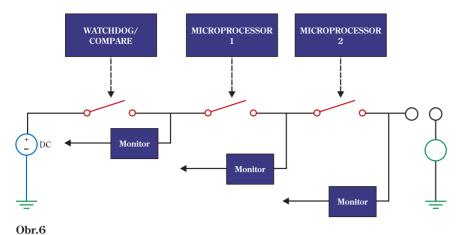
- Je určený pre safety aplikácie do úrovne SIL 3 vrátane, podľa IEC-61508 bez obmedzenia.
- Je certifikovaný podľa TÜV Product Services a vyhovuje Machinery Directive EN 954-1, category 4, pričom obmedzuje potrebu použitia dvoch štandardných PLC systémov.

Programovací softvér pre GuardPLC

Rovnako ako hardvér, aj softvér musí byť certifikovaný pre rovnakú úroveň bezpečnosti. Softvér je založený na funkčných blokoch, ktoré riešia kritické miesta. Všetky použité funkcie musia byť certifikované! Pre užívateľa je k dispozícii grafická forma zápisu aplikačného software, kompilovaný

	GuardPLC 1200 1754-L28BBB	GuardPLC 2000 1755-L1
popis	– plastický obal – montáž na DIN lištu – pevný počet I/O – aplikácia - SIL 3	kovové šasi montáž na základnú dosku konfigurovateľný počet I/O aplikácia - SIL 3
programovanie	RS LogixGuard 1200/ RS LogixGuard 2000	RS LogixGuard 2000
LED indikácia	Run + Error + Stop + Programming + Forcing pre CPU	Run + Error pre I/O modulyRun + Error + Stop +Programming + Forcing pre CPU
rozmery	160 x 90 x 87 mm (šírka x výška x hĺbka)	209 x 278 x 203 mm (šírka x výška x hĺbka)
napájanie	24 V DC	24 V DC
DI	20 x (pre 24 V DC)	24 x/modul (pre 24 V DC)
DO	8 x (pre 18,4 – 26,8 V DC) výstupný prúd 2 A/výstup	16 x/modul (pre 18,4 – 26,8 V DC) výstupný prúd 2 A/výstup a celkom 8 A/modul
rýchle DI	2 čítače	2 čítače
(čítače)	3 vstupy na jeden čítač	3 vstupy na jeden čítač
	24 Bit rozlíšenie	24 Bit rozlíšenie
	max. 100 k'Hz na vstup	max. 1 MHz na vstup
rýchle DO	-	4 výstupy (18,4 – 26,8 V DC/0,5 A)
AI	_	8x jednoduchý alebo 4x diferenčný/modul 12 bit rozlíšenie (1 % presnosť) 30 V/ochrana pre preťaženie
AO		8x/modul
AO	_	•
		12 Bit rolíšenie (1 % presnosť) 30 V/ochrana pre preťaženie
príklady	ochrany plochy	ochrany plochy
aplikácii	– roboty a zváracie zariadenia	roboty a zváracie zariadenia
	– zábavný priemysel	zábavný priemysel
	(kontrola jazdy, lanovky,)	(kontrola jazdy, lanovky,)
	– baliace stroje	výroba polovodičov
		– mechanické lisy
		– horáky
		baliace stroje
		· ·
		– manipulácia s materiálom
		– sledovanie tlaku
		– riadenie lodí
komunikácia	RS-232 port pre ASCII komunikáciu (len pre čítanie dát) Ethernet port pre programovanie a konfiguráciu	RS-232 port pre ASCII komunikáciu (len pre čítanie dát) Ethernet port pre programovanie a konfiguráciu
	Patentovaný Ethernet safety	Patentovaný Ethernet Safetu link
	link je použitý pre konfiguráciu	je použitý pre konfiguráciu
	a programovanie	a programovanie

Tab.1

CPU procesor	Pentium II, 400 MHz	
RAM	128 Mbyte	
grafika	rozlíšenie: 1024 x 768 pixels (SVGA)	
priestor na HD	30 Mbytes (mimimum) pre RS Logix Guard a ďalší priestor	
	pre aplikačné programy	
operačný systém	Windows NT v4.0 alebo Windows 2000	

GuardPLC 1200

Kompaktný safety

systém – je určený

pre malé aplikácie,

a pevne stanovený

IEC 61 508 / SIL3

počet I/O 20 DI

a 8 DO.

bezpečnostné funkcie

ktoré vyžadujú

Tab.2

GuardPLC 2000

Rozšíriteľný safety systém je určený pre väčšie aplikácie, môže obsahovať maximálne 144 DI a 96 DO alebo 48 AI alebo 48 AO, resp. kombinácie I/O podľa použitých I/O modulov.

I/O moduly sa montujú do rámu IEC 61 508 / SIL3.

Obr.7

Záver

me atď.

GuardPLC 1200 a GuardPLC 2000 od Rockwell Automation sa svojimi technickými parametrami zaraďujú medzi absolútnu špičku na trhu v danej oblasti. Podrobné informácie o týchto riadiacich systémoch je možné nájsť na adrese http://www.ab. com/manuals/pd/guard.htm.

nastavovať I/O, ovládať operácie CPU

a získavať informácie o aplikačnom progra-

ControlTech, s. r. o.

Ing. František Mahdal Petr Mikšovský Spartakovská 38 917 01 Trnava Tel.: 033/550 510 011

Fax: 033/550 510 022 e-mail: info@controltech.sk http://www.controltech.sk